

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΟΤΗΤΩΝ Α΄ ΤΑΞΗΣ – ΕΝΟΤΗΤΑ 6 (Φάση Γ΄)

ΤΙΤΛΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

«Μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει ...»

ΤΟΠΟΣ

Το σχολείο μας (και η περιοχή γύρω από το σχολείο μας)

ΠΡΟ-ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

- Γεωγραφικό Ερώτημα προς διερεύνηση:
«Στην πρώτη ενότητα γνωρίσαμε το σχολείο μας. Θα αλλάξουν κάποια στοιχεία στο σχολείο μας μέχρι το τέλος της χρονιάς ή θα παραμείνουν όλα ίδια όλο τον καιρό που θα περάσει;»
ή
«Σήμερα ο καιρός είναι διαφορετικός. Τι άλλαξε; Τι θα αλλάξει μέχρι το τέλος της χρονιάς;»
- Η ενότητα αυτή **υλοποιείται σε τρεις φάσεις**, με την έναρξη να τοποθετείται χρονικά το α΄ τρίμηνο και την ολοκλήρωση στο γ΄ τρίμηνο, όπως φαίνεται πιο κάτω:
  - Α. ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (Οκτώβριος, περίπου δύο 40λεπτα μαθήματα)**
Η **έναρξη** της ενότητας ενδείκνυται να γίνει αμέσως μετά την ολοκλήρωση της Ενότητας Α1 - «Γνωρίζω το σχολείο μου», που χρονικά τοποθετείται περί τα μέσα/τέλη του Οκτώβρη, οπότε και αρχίζουν οι πρώτες ορατές αλλαγές με την έλευση του φθινοπώρου.
  - Β. ΕΞΕΥΡΕΣΗ-ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (κατά τη διάρκεια της χρονιάς, σε τακτά χρονικά διαστήματα, περίπου έξι 40λεπτα μαθήματα)**
    - Για να είναι εφικτή η ολοκλήρωση όλων των σταδίων της πορείας διερεύνησης, είναι εξαιρετικά σημαντική η συστηματική **τήρηση και καταγραφή των μετρήσεων και των παρατηρήσεων**, όπως περιγράφονται στις δραστηριότητες. Άμεση είναι η ανάγκη εξασφάλισης ενός **ηλεκτρονικού θερμόμετρου**.
    - Στη φάση αυτή, πρέπει να υλοποιηθεί και το τμήμα της Ενότητας, που αφορά στην προσαρμογή των ανθρώπων κατά τη διακίνησή τους όταν βρέχει. Οι εν λόγω δραστηριότητες μπορούν να υλοποιηθούν οποιαδήποτε βροχερή μέρα κατά τη διάρκεια της χρονιάς.
  - Γ. ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ / ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (γ΄ τρίμηνο, Μάιος, περίπου έξι 40λεπτα μαθήματα)**
Η αξιοποίηση των μετρήσεων και των παρατηρήσεων, καθώς και η ολοκλήρωση της ενότητας, συστήνεται να γίνει γύρω στο τέλος Μαΐου, οπότε θα είναι ορατές και οι αλλαγές στη χλωρίδα, τη θερμοκρασία και την ενδυμασία των ανθρώπων, που παρατηρούνται προς το τέλος της άνοιξης. Για τους μήνες του καλοκαιριού, που εμπίπτουν στην περίοδο των καλοκαιρινών διακοπών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλα δεδομένα (π.χ. από δελτία καιρού των μηνών Ιουλίου και Αυγούστου).
- Στην Ενότητα χρησιμοποιείται η **Αφίσα Τοίχου** που έχει ετοιμαστεί και διανεμηθεί από την Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων στις σχολικές μονάδες (μία Αφίσα για κάθε τμήμα της Α΄ τάξης). Η Αφίσα θα πρέπει να αναρτηθεί σε περίοπτη θέση σε έναν από τους

τοίχους της τάξης και θα πρέπει να αποφεύγεται η γραφή στην επιφάνειά της (π.χ. με μαρκαδόρο), καθώς οι Αφίσες Τοίχου θα χρησιμοποιούνται κάθε χρόνο από τα τμήματα της Α΄ τάξης. Τα δεδομένα (θερμοκρασία, εικονίδια και φωτογραφίες) θα πρέπει να επικολλούνται στην Αφίσα Τοίχου με **εύπλαστη συγκολλητική ύλη** (π.χ. blu-tack)

ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ (Φάση Γ΄)

1. **Έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (παρέχονται):** Φύλλα Εργασίας, Αφίσα Τοίχου (με τα στοιχεία που συμπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους)
2. **Προς εκτύπωση (παρέχονται):** φωτογραφίες (αλλαγές στην ενδυμασία, αλλαγές στη βλάστηση)
3. **Εξεύρεση από τον/την εκπαιδευτικό:** γόμες τύπου stick, βιντεοπροβολέας

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Και οι τρεις φάσεις υλοποίησης της ενότητας (βλ. «Προ-οργανωτής Ενότητας» πιο πάνω αναμένεται να υλοποιηθούν σε, συνολικά, δεκατέσσερα περίπου 40λεπτα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων και των βιωματικών δραστηριοτήτων (μετρήσεις και καταγραφές θερμοκρασίας, περιήγηση, λήψη φωτογραφιών). Ο χρόνος αυτός περιλαμβάνει τόσο τα δύο εναρκτήρια μαθήματα της Α΄ φάσης, όσο και την καταγραφή και εξασφάλιση των δεδομένων κατά τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, την περιήγηση εντός της σχολικής μονάδας, καθώς και τα μαθήματα για την ολοκλήρωση της ενότητας περί τα τέλη Μαΐου.

ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Ο χρόνος, που απαιτείται για προετοιμασία και των τριών φάσεων της ενότητας εκ μέρους του/της εκπαιδευτικού, υπολογίζεται σε περίπου δύο-τρεις ώρες για ολόκληρη την ενότητας.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ (ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ) ΘΕΩΡΙΕΣ

1. Κάθε διαφορετική εποχή συνδέεται με αλλαγές στο τοπίο και στα χαρακτηριστικά του.
2. Θερμοκρασία θερμικής άνεσης θεωρείται η θερμοκρασία που προσφέρει αίσθημα θερμικής άνεσης στους ανθρώπους. Το εύρος των αριθμητικών θερμοκρασιών δεν είναι απόλυτο, καθώς το αίσθημα άνεσης επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες, όπως είναι το ποσοστό υγρασίας στην ατμόσφαιρα και οι άνεμοι.

3. Οι άνθρωποι αναγκάζονται να προσαρμόζονται με διάφορους τρόπους στις αλλαγές που συμβαίνουν γύρω τους.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΙ

αλλαγές-αλλάζει, θερμόμετρο, κρυώνουμε, ζεσταινόμαστε, αισθανόμαστε άνετα, μήνες, ενδυμασία, ρούχα, παλτό, μπότες, ψηλή θερμοκρασία, χαμηλή θερμοκρασία, μέτρια θερμοκρασία, ψυχρός καιρός, θερμός καιρός, ήπιος καιρός, χιόνια, άνθη, ανθίζουν, φύλλα, φυλλοβόλα, πρασινίζουν, κιτρινίζουν, εποχές, φθινόπωρο, χειμώνας, άνοιξη, καλοκαίρι.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ και ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>		<i>Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>
11	Περιγράφουν κινήσεις και αλλαγές που συμβαίνουν στο σχολείο τους σε διαφορετικό χρόνο.	11.1 Μετακινήσεις ανθρώπων 11.1.3 κάτω από διαφορετικές καιρικές συνθήκες (π.χ. βροχερή μέρα)
12	Περιγράφουν αλλαγές που συμβαίνουν στον καιρό της περιοχής του σχολείου τους κατά τη διάρκεια ενός έτους και τις επιδράσεις τους στη βλάστηση και στην ενδυμασία των ανθρώπων.	12.1 Το αίσθημα της θερμότητας του περιβάλλοντος (π.χ. ζεσταίνομαι, κρυώνω, αισθάνομαι άνετα) 12.2 Μέτρηση και καταγραφή θερμοκρασίας με θερμόμετρο 12.3 Η σχέση της αίσθησης θερμότητας με την ένδειξη του θερμόμετρου 12.4 Αλλαγές 12.4.1 στη βλάστηση εντός του κήπου του σχολείου 12.4.2 στην ενδυμασία των ανθρώπων 12.4.3 Ομοιότητες και διαφορές της θερμοκρασίας, της ενδυμασίας και της βλάστησης σε διαφορετικές καιρικές συνθήκες
13	Συσχετίζουν τον χρόνο με ανθρώπινες δραστηριότητες, με φυσικά φαινόμενα και βλάστηση.	13.1 Το αίσθημα της θερμότητας του περιβάλλοντος (όταν ζεσταινόμαστε, όταν κρυώνουμε, όταν αισθανόμαστε άνετα) 13.1.1 και η βλάστηση (π.χ. κιτρινισμένα χόρτα – ζέστη) 13.1.2 και τα καιρικά φαινόμενα (π.χ. χιόνια – κρύο) 13.1.3 και η κατάλληλη ενδυμασία (π.χ. στολή σχολείου – θερμοκρασία άνεσης) 13.2 Κατάλληλοι τρόποι μετακίνησης στον χώρο του σχολείου, όταν βρέχει (π.χ. σχεδιασμός διαδρομών που αποφεύγουν τους ακάλυπτους χώρους) 13.3 Κατάλληλες συμπεριφορές σε σχέση με καιρικά φαινόμενα (π.χ. αποφυγή διαδρομής με λάσπες, χρήση ομπρέλας)

18	Διεξαγάγουν και καταγράφουν παρατηρήσεις βιωματικά για το εγγύς περιβάλλον τους (φυσικό και ανθρώπινο).	18.1 Εστίαση σε συγκεκριμένους χώρους 18.2 Συμπλήρωση δελτίου παρατήρησης 18.3 Διατύπωση παρατηρήσεων με εστιασμένο διάλογο 18.5 Χρήση θερμότερου για μέτρηση θερμοκρασίας 18.6 Συστηματική μέτρηση και καταγραφή θερμοκρασίας (π.χ. σε Αφίσα Τοίχου) 18.7 Παρατηρήσεις και λήψη φωτογραφιών 18.7.1 της βροχής, χαρακτηριστικών της βλάστησης και της ενδυμασίας των ανθρώπων
19	Εντοπίζουν και αναγνωρίζουν γνωρίσματα αντικειμένων ή στοιχείων του χώρου μέσα από φωτογραφίες (αποκωδικοποίηση φωτογραφιών).	19.1 Αντικείμενα και στοιχεία του χώρου (π.χ. τι βλέπω; πώς είναι το τοπίο;) 19.2 Λειτουργία και χρήση των αντικειμένων στον χώρο (π.χ. τι κάνουν; τι είδους μέρος είναι;) 19.3 Ομοιότητες και διαφορές με άλλους τόπους ή τοπία που γνωρίζουν 19.4 Λόγοι για τους οποίους οι τόποι και τα τοπία που βλέπουν είναι έτσι 19.5 Υποθέσεις για το τι θα γινόταν εάν άλλαζε κάτι στους τόπους που βλέπουν

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

Συνθήκες:	Καιρικές συνθήκες και συνθήκες στο χώρο του σχολείου κατά εποχή	Συσχετίσεις:	συσχετισμός θερμοκρασίας, ανθρώπινων δραστηριοτήτων και ειδών ενδυμασίας με κάθε εποχή
Συνδέσεις:	Επιλογή στεγασμένων διαδρόμων τις βροχερές μέρες (ή με τη χρήση ομπρέλας / αδιάβροχου πανωφοριού)	Χωροχρονικές Αλλαγές – Αλλαγή:	Αλλαγές στη χλωρίδα (άνθισμα φυτών, φυλλοβόλα δέντρα), στην ενδυμασία των ανθρώπων, στις ανθρώπινες δραστηριότητες

ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ (στις οποίες αναμένεται να καταλήξουν τα παιδιά)

Οι μαθητές συζητούν κατά πόσο οι χώροι του σχολείου τους, αλλά και οι ίδιοι ως άτομα, είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι για να προσαρμοστούν στις αλλαγές που συμβαίνουν μέσα στο χρόνο. Ο χώρος μέσα στο σχολείο μας αλλάζει συνεχώς είτε λόγω των δραστηριοτήτων των ανθρώπων που εργάζονται εκεί είτε λόγω της φύσης (καιρός, εποχές). Εμείς αναγκαζόμαστε να σχεδιάσουμε το χώρο μας με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε να μπορούμε να προσαρμοζόμαστε στις αλλαγές που γνωρίζουμε ότι συμβαίνουν σε περιοδικά χρονικά διαστήματα. Για να μπορέσουμε να προετοιμαστούμε είναι χρήσιμο να παρατηρούμε και να μετρούμε, αν είναι δυνατόν, τις αλλαγές αυτές.

 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

	<u>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ</u>	<u>ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ</u>
	<p><u>Σημειώσεις:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κατά τις Φάσεις Α' και Β' της Ενότητας, τέθηκε το Γεωγραφικό Ερώτημα και πραγματοποιήθηκε η εύρεση των πληροφοριών. 2. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε α) με χρήση ηλεκτρονικού θερμομέτρου για καταμέτρηση και καταγραφή της θερμοκρασίας, β) με αξιοποίηση εικονιδίων που περιγράφουν το αίσθημα κρύου, ζέστης ή θερμικής άνεσης και γ) με την εξασφάλιση φωτογραφιών που παρουσιάζουν αλλαγές στη βλάστηση και στην ενδυμασία των παιδιών. 3. Οι πληροφορίες συγκεντρώθηκαν σε τακτά χρονικά διαστήματα και «σημειώθηκαν» (κολλήθηκαν με εύπλαστη συγκολλητική ύλη) στην ειδική Αφίσα Τοίχου, που είναι διαθέσιμη για κάθε τμήμα της Α' τάξης. 4. Στη Φάση Γ', με την οποία ολοκληρώνεται η Ενότητα, θα υλοποιηθεί η εξερεύνηση και η ανάλυση των δεδομένων, προκειμένου να απαντηθεί το Γεωγραφικό Ερώτημα.	

ΦΑΣΗ Γ΄**ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ / ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (γ΄ τρίμηνο, Μάιος)****ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδια 3 και 4 - Εξερεύνηση και ανάλυση πληροφοριών – πηγών – δεδομένων, ώστε να απαντηθεί το γεωγραφικό ερώτημα**

1^ο-2^ο 40ΛΕΠΤΟ	<p>ΣΥΝΘΗΚΕΣ</p> <p>Η/Ο εκπαιδευτικός επαναφέρει το γεωγραφικό ερώτημα σχετικά με το τι άλλαξε από την αρχή της χρονιάς μέχρι τώρα (Μάιος). Τα παιδιά εκφράζουν τις πρώτες τους απόψεις, οι οποίες μπορούν να καταγραφούν στον πίνακα. Ακολούθως, τα παιδιά καλούνται να αναφέρουν πώς, κατά τη διάρκεια της χρονιάς, έβρισκαν πληροφορίες για το τι άλλαξε στο σχολείο. Αναμένεται να αναφέρουν την καταγραφή της θερμοκρασίας, τη χρήση εικονιδίων για να δείξουν πώς αισθάνονταν και τη λήψη φωτογραφιών, που παρουσίαζαν αλλαγές στη βλάστηση και στην ενδυμασία των παιδιών.</p> <p>Έτσι, τα παιδιά επανέρχονται στο Φύλλο Εργασίας (σελ. 28-29), προκειμένου να επαναφέρουν στη μνήμη τους τι είχαν υποθέσει ότι θα άλλαξε και τους τρόπους με τους οποίους είχαν προγραμματίσει να κάνουν τις παρατηρήσεις τους.</p> <p>Επαναφέρεται στην ολομέλεια η διαδικασία μέτρησης και καταγραφής της θερμοκρασίας, η οποία ακολουθήθηκε κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Τα παιδιά καλούνται να παρατηρήσουν τις διάφορες τιμές της θερμοκρασίας, που έχουν καταγραφεί και επικολληθεί στην Αφίσα Τοίχου ή/και στο τετράδιό τους (βλ. Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων, Παράρτημα, σελ. 81) από την αρχή της χρονιάς μέχρι και το Μάιο.</p> <p>Εκφράζουν λεκτικά τις παρατηρήσεις τους, οι οποίες μπορεί να είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάποιους μήνες το θερμόμετρο έδειχνε μεγαλύτερο αριθμό και άλλους μικρότερο αριθμό. • Τον μήνα ..... το θερμόμετρο έδειχνε ..... βαθμούς, αλλά τον μήνα ..... το θερμόμετρο έδειχνε ..... βαθμούς.	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p> <p>Φύλλο Εργασίας, σελ. 28-29</p> <p>Αφίσα Τοίχου ή/και Τετράδιο (Φύλλο Καταγραφής Παρατηρήσεων σελ. 81)</p>
--	---	--

Διάφορες βοηθητικές ερωτήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν, για να βοηθήσουν τα παιδιά να αποκωδικοποιήσουν τα δεδομένα της Αφίσας Τοίχου ή/και των Φύλλων Καταγραφής Παρατηρήσεων (τετράδια). Οι νέες έννοιες καταγράφονται στον πίνακα και ομαδοποιούνται. Ενδεικτικές ερωτήσεις είναι:

- Ποιους μήνες το θερμόμετρο έδειχνε μικρό αριθμό βαθμών;
- Πώς λέμε τη θερμοκρασία, όταν οι βαθμοί είναι λίγοι; (**χαμηλή θερμοκρασία**)
- Πώς νιώθαμε εκείνους τους μήνες; (κρυώναμε)

- Ποιους μήνες αισθανόμασταν άνετα;
- Πώς ήταν η θερμοκρασία εκείνους τους μήνες; (ούτε ψηλή, ούτε χαμηλή, **μέτρια θερμοκρασία**)

(Εάν έχουν σημειωθεί ψηλές θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια του έτους, ψηλότερες των 30 βαθμών)

- Ποιους μήνες το θερμόμετρο έδειχνε μεγάλο αριθμό βαθμών;
- Πώς λέμε τη θερμοκρασία, όταν οι βαθμοί είναι πολλοί; (**ψηλή θερμοκρασία**)
- Πώς νιώθαμε τους μήνες που η θερμοκρασία ήταν ψηλή; (ζεσταινόμασταν, έκανε ζέστη)

Με βάση την πιο πάνω συζήτηση, τα παιδιά καλούνται να σημειώσουν στο τετράδιό τους (π.χ. σε δύο στήλες) τους μήνες που είχαν τις χαμηλότερες θερμοκρασίες (π.χ. κάτω από 18 βαθμούς, αίσθημα του «κρύου») και μέτριες θερμοκρασίες (μεταξύ 20 και 30 βαθμών, θερμοκρασία «άνεσης»). Αν υπάρχουν καταγραφές ψηλών θερμοκρασιών, σημειώνονται με τον ίδιο τρόπο οι αντίστοιχοι μήνες σε τρίτη στήλη. Τα παιδιά εργάζονται πρώτα ατομικά και, μετά, ελέγχουν την εργασία τους με τα μέλη της ομάδας. Ανακοινώνουν στην ολομέλεια, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο. Ύστερα, διασταυρώνουν τα στοιχεία της εργασίας τους με τα εικονίδια που είχαν χρησιμοποιήσει κατά τη διάρκεια του έτους, για να δηλώσουν αν κρύωναν, αν ζεσταίνονταν ή αν αισθάνονταν άνετα τις μέρες εκείνες. Για παράδειγμα:

- Τους μήνες ..... είχαμε τις χαμηλότερες θερμοκρασίες. Όταν η θερμοκρασία ήταν τόσο χαμηλή, κρυώναμε.
- Τους μήνες ..... οι θερμοκρασίες ήταν μέτριες. Ήταν περίπου ..... βαθμοί. Εκείνους τους μήνες αισθανόμασταν άνετα, δεν κρυώναμε, ούτε ζεσταινόμασταν.
- Τον μήνα .... η θερμοκρασία ήταν ψηλή, γι' αυτό ζεσταινόμασταν. (εάν ισχύει)

Ακολούθως, η/ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει στα παιδιά δύο διαφορετικά είδη θερμόμετρου, α) το ηλεκτρονικό θερμόμετρο, που χρησιμοποιήθηκε για την καταγραφή της θερμοκρασίας καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, και β) ένα θερμόμετρο οινόπνευματος (βλ. υλικά του μαθήματος της

**Αφίσα Τοίχου –
Συζήτηση στην
ολομέλεια**

**Τετράδιο –
Ατομική και
Ομαδική Εργασία**

**Ηλεκτρονικό
θερμόμετρο και
θερμόμετρο
οινόπνευματος**

Επιστήμης). Εξηγείται στα παιδιά ότι πρόκειται για δύο όργανα, που μετρούν τη θερμοκρασία. Το θερμόμετρο τυγχάνει παρατήρησης από τα παιδιά (π.χ. διανέμεται ένα θερμόμετρο σε κάθε ομάδα). Πιθανές παρατηρήσεις των παιδιών είναι:

- Το θερμόμετρο έχει μια κόκκινη γραμμή.
- Δίπλα στο θερμόμετρο υπάρχουν αριθμοί.
- Οι αριθμοί δείχνουν βαθμούς.
- Το θερμόμετρο που έχουμε δείχνει ... βαθμούς.

Στη συνέχεια, η/ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει στον βιντεοπροβολέα το ψηφιακό θερμόμετρο (βλ. ιστοσελίδα, [rsifiako_thermometro.xlsx](#)) και καλεί τα παιδιά να κάνουν τις παρατηρήσεις τους. Μετά, καλεί με τη σειρά κάποια παιδιά να εισαγάγουν στο κελί με τους βαθμούς ενδεικτικές θερμοκρασίες από αυτές που είχαν καταγραφεί κατά τη διάρκεια της χρονιάς και να πατήσουν το Enter. Στοχευμένα, επιλέγονται θερμοκρασίες που είναι οι χαμηλότερες της χρονιάς ή μέτριες θερμοκρασίες ή/και ψηλές θερμοκρασίες με σκοπό τη σύγκριση. Μετά από κάθε ένδειξη γίνονται παρατηρήσεις με τη χρήση του κατάλληλου λεξιλογίου, όπως:

- Τον Φεβρουάριο η θερμοκρασία ήταν μόνο ... (π.χ. 12) βαθμοί. Η **θερμοκρασία** ήταν **χαμηλή**, γι' αυτό η γραμμή στο θερμόμετρο είναι **χαμηλή**.
- Η θερμοκρασία ήταν περίπου η ίδια τους μήνες ..... Η θερμοκρασία δεν ήταν ούτε πολύ ψηλή, ούτε πολύ χαμηλή. Ήταν **μέτρια θερμοκρασία**. Η γραμμή του θερμόμετρου δεν είναι ούτε πολύ ψηλή, ούτε πολύ χαμηλή.

Ακολούθως, τα παιδιά καλούνται να συζητήσουν με την ομάδα τους και να κάνουν υποθέσεις για τις θερμοκρασίες που πιθανόν να καταγραφούν κατά τους μήνες που ακολουθούν (Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο), κατά τους οποίους τα σχολεία θα είναι κλειστά για τις καλοκαιρινές διακοπές. Τα παιδιά καλούνται να κάνουν τις υποθέσεις τους, αναφέροντας όσα περισσότερα κριτήρια μπορούν, στα οποία θα βασίσουν τις υποθέσεις τους. Οι απαντήσεις των παιδιών αναμένεται να είναι:

- Νομίζω ότι τον Ιούλιο και τον Αύγουστο η θερμοκρασία θα είναι **ψηλή**. Θα **ζεσταινόμαστε** και θα κάνουμε μπάνιο στη θάλασσα. Θα πάμε για διακοπές σε παράκτιους και ορεινούς οικισμούς.
- Τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο η θερμοκρασία πιθανότατα θα είναι **ψηλή**, επειδή θα είναι καλοκαίρι. Η **θερμοκρασία** θα είναι **ψηλότερη** από θερμοκρασία που έχουμε τώρα.

Ανακεφαλαιώνοντας, τα παιδιά αναμένεται να σχολιάσουν ότι:

- α) το θερμόμετρο κάποιους μήνες (κατά τους χειμερινούς μήνες) έδειχνε χαμηλότερη θερμοκρασία, ενώ άλλους μήνες το θερμόμετρο έδειχνε ψηλότερη θερμοκρασία
- β) οι βαθμοί που έδειχνε το θερμόμετρο τους πρώτους μήνες της σχολικής χρονιάς ήταν περισσότεροι (ψηλότερη θερμοκρασία), μερικούς μήνες

Ψηφιακό
θερμόμετρο (βλ.
ιστοσελίδα) –
βιντεοπροβολέας

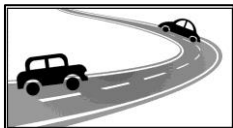
Συζήτηση στην
ολομέλεια –
Προφορικός
λόγος

Ομαδική εργασία
– Ανακοινώσεις
στην ολομέλεια

Συζήτηση στην
ολομέλεια

	<p>μετά μειώθηκαν (χαμηλότερη θερμοκρασία) και άρχισαν να αυξάνονται σταδιακά μέχρι τον Μάιο (που είναι άνοιξη – πλησιάζει το τέλος της σχολικής χρονιάς)</p> <p>γ) η θερμοκρασία δεν είναι σταθερή, αλλά αλλάζει κατά τη διάρκεια της χρονιάς.</p> <p>Τα παιδιά συμπληρώνουν το Φύλλο Εργασίας (σελ. 54-55), που αφορά στην περιγραφή της θερμοκρασίας. Η συμπλήρωση γίνεται ατομικά και, στη συνέχεια οι λύσεις ελέγχονται στην ομάδα. Στην ολομέλεια μεταφέρονται μόνο παραδείγματα που χρήζουν περαιτέρω διευκρίνισης.</p>	<p>Φύλλο Εργασίας (σελ. 54-55) – Ατομική και Ομαδική εργασία</p>
<p>3^ο-4^ο 40ΛΕΠΤΟ</p>	<p> ΧΩΡΟΧΡΟΝΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ</p> <p>Στο επόμενο μάθημα επαναφέρεται το γεωγραφικό ερώτημα. Τα παιδιά καλούνται να αναφέρουν τις αλλαγές που μελέτησαν στο προηγούμενο μάθημα (αλλαγές στη θερμοκρασία κατά τη διάρκεια της χρονιάς).</p> <p>Τίθεται το ερώτημα «Τι άλλο άλλαξε, εκτός από τη θερμοκρασία;». Ακούγονται οι πρώτες αντιδράσεις των παιδιών, τα οποία καλούνται να τεκμηριώσουν την απάντησή τους. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Από την αρχή της χρονιάς μέχρι τώρα, κάποιες μέρες έβρεξε και βγήκαμε έξω, για να δούμε πώς μετακινούμαστε όταν βρέχει. • Κάποιες μέρες έκανε πολύ κρύο, γι' αυτό φορούσαμε ζεστά ρούχα, όπως φαίνεται στη φωτογραφία. • Κάποια φυτά άνθισαν / έριξαν τα φύλλα τους κι εμείς τα φωτογραφίσαμε. <p> ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ</p> <p>Ακολουθώντας, τα παιδιά καλούνται να μελετήσουν τις φωτογραφίες που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς και βρίσκονται κολλημένες στην Αφίσα Τοίχου, προκειμένου να βρουν και άλλες αλλαγές που είχαν σημειώθηκαν (ενδυμασία παιδιών και αλλαγές στη βλάστηση).</p> <p>Η εξερεύνηση και η ανάλυση των δεδομένων των φωτογραφιών στοχεύει στη δεξιότητα συσχέτισης θερμοκρασίας – ενδυμασίας ανθρώπων – αλλαγών στη βλάστηση και εποχών. Η επεξεργασία των δεδομένων μπορεί να πραγματοποιηθεί με την πιο κάτω διαδικασία:</p> <p>Α) <u>Αλλαγές στην ενδυμασία</u>: Δίνονται σε κάθε παιδί έντυπα αντίγραφα των φωτογραφιών (σε σμίκρυνση, για εξοικονόμηση υλικών εκτύπωσης) που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς, και οι οποίες βρίσκονται επικολλημένες και στην Αφίσα Τοίχου (<u>Σημείωση</u>: Εναλλακτικά, δίνονται έντυπες φωτογραφίες ενδυμασίας, βλ. ιστοσελίδα), ενώ οι φωτογραφίες προβάλλονται και στον βιντεοπροβολέα. Τα παιδιά καλούνται να μελετήσουν την ενδυμασία που φορούν τα παιδιά σε κάθε φωτογραφία και να συσχετίσουν κάθε φωτογραφία με το εικονίδιο «κρυώνουμε»,</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p> <p>Αφίσα Τοίχου</p> <p>Φωτογραφίες σε έντυπη μορφή – βιντεοπροβολέα</p>

«αισθανόμαστε άνετα» ή/και «ζεσταινόμαστε», αιτιολογώντας την επιλογή τους. Για κάθε φωτογραφία τα παιδιά εργάζονται πρώτα ατομικά και, μετά, ομαδικά. Πιθανά σχόλια των παιδιών κατά τις ανακοινώσεις των ομάδων είναι:

- Εδώ φοράμε **ζεστά παλτά, γάντια και σκούφο**. **Κρυώναμε**, επειδή η **θερμοκρασία** ήταν **χαμηλή**.
- Σ' αυτή τη φωτογραφία φοράμε **μακρύ παντελόνι και ελαφριά ζακέτα** (π.χ. φόρμες). Δεν έκανε κρύο, ούτε ζέστη. **Αισθανόμασταν άνετα**.
- Εδώ φοράμε **κοντό παντελόνι και κοντομάνικο φανελάκι**. Μάλλον έκανε **ζέστη**.

Κατά την πορεία των ανακοινώσεων, με βοηθητικές ερωτήσεις, εισάγονται οι έννοιες για τον καιρό: «**ψυχρός**», «**ήπιος**» και «**θερμός**». Για παράδειγμα:

- Πώς ήταν ο καιρός, αφού η θερμοκρασία ήταν χαμηλή και κρυώναμε; (Ο καιρός ήταν **ψυχρός**, έκανε ψύχρα.)
- Πώς λέμε τον καιρό, όταν η θερμοκρασία είναι μέτρια και αισθανόμαστε άνετα; (**ήπιο καιρό**, ούτε θερμό καιρό, ούτε ψυχρό καιρό).
- Πώς λέμε τον καιρό, όταν η θερμοκρασία είναι ψηλή και ζεσταινόμαστε; (**θερμός καιρός**)

Επίσης, τα παιδιά καλούνται να ελέγξουν στην Αφίσα Τοίχου τους μήνες κατά τους οποίους είχε ληφθεί κάθε φωτογραφία. Αναμένονται ανακοινώσεις με χρήση του κατάλληλου λεξιλογίου, όπως:

- Η φωτογραφία που παρουσιάζει παιδιά με ζεστά ρούχα, σκούφους και γάντια λήφθηκε τον Φεβρουάριο. Ο καιρός ήταν ψυχρός. Η θερμοκρασία ήταν χαμηλή.

Ακολούθως, τα παιδιά κόβουν και κολλούν κάθε φωτογραφία στο αντίστοιχο Φύλλο Εργασίας των σελίδων 56, 58, 60 (Μόνο η εργασία 1), ανάλογα με το εικονίδιο που αντιστοιχεί σε κάθε φωτογραφία («κρυώνουμε», «ζεσταινόμαστε» ή «αισθανόμαστε άνετα»). Κάτω από κάθε φωτογραφία γράφουν λέξεις ή προτάσεις που αναφέρονται στην ενδυμασία των ανθρώπων ανάλογα με τον καιρό (π.χ. παλτό, γάντια, ζακέτα, μπότες, κ.λπ.).

Σημείωση:

Στον χώρο της φωτογραφίας (εργασία 1) των Φύλλων Εργασίας (σελ. 56, 58 και 60) τα παιδιά μπορούν να ζωγραφίσουν την ενδυμασία τους αντί να κολλήσουν φωτογραφία. Σε αυτή την περίπτωση οι φωτογραφίες που παρουσιάζουν την ενδυμασία των παιδιών πρέπει οπωσδήποτε να προβληθούν (π.χ. στον βιντεοπροβολέα) για τη δημιουργία παραστάσεων. Το ίδιο ισχύει και για τη δραστηριότητα που αφορά τις αλλαγές στη βλάστηση (βλ. σημείο Β πιο κάτω).

Ατομική και ομαδική εργασία – Ανακοινώσεις στην ολομέλεια

Συζήτηση στην ολομέλεια

Αφίσα Τοίχου

Φύλλα Εργασίας (άσκ. 1 των σελ. 56, 58, 60) – γόμα τύπου stick – ψαλίδι – Ατομική εργασία

	<p>Ολοκληρώνοντας την εργασία, τα παιδιά προχωρούν στο Φύλλο Εργασίας της σελίδας 62, στο οποίο αντιστοιχίζουν είδη ένδυσης και υπόδησης με τον κάθε καιρό. Εννοείται ότι διάφορα είδη χρησιμοποιούνται ανεξαρτήτως καιρού (π.χ. τα αθλητικά παπούτσια).</p> <p>Β) <u>Αλλαγές στη βλάστηση</u>: Με την ίδια διαδικασία, όπως πιο πάνω, εξερευνούνται και αναλύονται οι φωτογραφίες που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και παρουσιάζουν αλλαγές στη βλάστηση κατά τη διάρκεια του έτους (<u>Σημείωση</u>: Εναλλακτικά, δίνονται έντυπες, και προβάλλονται στον βιντεοπροβολέα, φωτογραφίες με αλλαγές στη βλάστηση, βλ. ιστοσελίδα). Τα παιδιά, παρατηρώντας τις φωτογραφίες, και με βοηθητικές ερωτήσεις, εάν χρειαστεί, αναμένεται να σχολιάσουν στην ομάδα τους και να ανακοινώσουν σχόλια όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το δέντρο έριξε τα φύλλα του. Είναι φυλλοβόλο δέντρο. Στη φωτογραφία φαίνεται γυμνό από φύλλα. • Τα φύλλα του δέντρου κιτρίνισαν και άρχισαν να πέφτουν. • Τα κλαδιά άρχισαν να πρασινίζουν. • Τα φύλλα είναι πράσινα. Στα κλαδιά υπάρχουν άνθη. Το δέντρο/φυτό άνθισε. <p>Μετά από την ανακοίνωση των ομάδων για κάθε φωτογραφία, και πάλι τα παιδιά καλούνται να ελέγξουν στην Αφίσα Τοίχου τους μήνες κατά τους οποίους είχε ληφθεί κάθε φωτογραφία. Με βοηθητικές ερωτήσεις καλούνται να σχολιάσουν τις διάφορες πληροφορίες, που έχουν στη διάθεσή τους, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουμε δύο φωτογραφίες που λήφθηκαν τον Φεβρουάριο. Τον Φεβρουάριο τα φυλλοβόλα δέντρα ήταν γυμνά από φύλλα. Εμείς φορούσαμε ζεστά ρούχα, επειδή κρυώναμε. • Ο καιρός ήταν ψυχρός. Η θερμοκρασία ήταν χαμηλή. Πρέπει να ήταν χειμώνας. • Μπορούμε να κολλήσουμε τη φωτογραφία με τα γυμνά δέντρα στο Φύλλο Εργασίας της σελίδας 25, μαζί με τη φωτογραφία που δείχνει εμάς που φορούσαμε ζεστά ρούχα. Και οι δύο φωτογραφίες παρουσιάζουν τον χειμώνα. <p>Στη συνέχεια, τα παιδιά κολλούν στα αντίστοιχα Φύλλα Εργασίας (σελ. 57, 59, 61) τις φωτογραφίες που παρουσιάζουν τη βλάστηση και καταγράφουν σχετικές λέξεις/προτάσεις (βλ. ΜΟΝΟ η εργασία 2).</p> <p>Τέλος, στην εργασία 3 κάθε Φύλλου Εργασίας (σελ. 57, 59, 61) περιγράφουν τη θερμοκρασία και τον καιρό με το κατάλληλο λεξιλόγιο και ονομάζουν τις εποχές.</p> <p>Το Φύλλο Εργασίας (σελ. 63) μπορεί να αξιοποιηθεί για σκοπούς διαμορφωτικής αξιολόγησης ή/και για σκοπούς εμπέδωσης.</p>	<p>Φύλλο Εργασίας (σελ. 62)</p> <p>Φωτογραφίες σε έντυπη μορφή – βιντεοπροβολέα</p> <p>Ατομική και ομαδική εργασία – Ανακοινώσεις στην ολομέλεια</p> <p>Αφίσα Τοίχου – Συζήτηση στην ολομέλεια</p> <p>Φύλλα Εργασίας (σελ. 57,59,61)</p> <p>Φύλλο Εργασίας (σελ. 63)</p>
--	---	--

5^ο-6^ο
40ΛΕΠΤΟ

Στο επόμενο μάθημα επαναφέρεται το γεωγραφικό ερώτημα και τα παιδιά καλούνται να αναφέρουν τις αλλαγές στη θερμοκρασία, στη βλάστηση και στην ενδυμασία των ανθρώπων, τις οποίες είχαν μελετήσει στα προηγούμενα μαθήματα. Η δραστηριότητα επαναφοράς της προϋπάρχουσας γνώσης μπορεί να γίνει με ένα φύλλο χαρτιού ως «Δελτίου Εισόδου» ή στο τετράδιο ατομικά/ομαδικά (π.χ. με ιδεοθύελλα).

Για παράδειγμα:

1. Ακούγονται οι απαντήσεις των παιδιών προφορικά, ενώ στον πίνακα καταγράφονται οι έννοιες (π.χ. ψηλή/χαμηλή/μέτρια θερμοκρασία, ψυχρός/θερμός/ήπιος καιρός, κ.λπ.)
2. Τα παιδιά εργάζονται ατομικά και σημειώνουν στο τετράδιό τους έννοιες που σχετίζονται μεταξύ τους (π.χ. σε στήλες, σε κύκλο, κ.λπ.)
3. Ανταλλάζουν απόψεις με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας ή με το ζευγάρι τους.
4. Ανακοινώνουν στην ολομέλεια, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο κατά τον προφορικό λόγο.

ΧΡΟΧΡΟΝΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Μετά, για εμπέδωση των γνώσεων και δεξιοτήτων και την εφαρμογή τους στον πραγματικό χώρο, τα παιδιά εντοπίζουν τα Φύλλα Εργασίας της σελίδας 64-65. Οι φωτογραφίες μπορούν να τύχουν ταυτόχρονης επεξεργασίας με βάση τα επίπεδα ανάλυσης (π.χ. στην ολομέλεια, με προβολή στον βιντεοπροβολέα). Για τις φωτογραφίες της σελίδας 64 η επεξεργασία μπορεί να γίνει με τα ερωτήματα που φαίνονται πιο κάτω:

- Συγκεκριμένο: Τι βλέπετε και στις δύο φωτογραφίες; Πώς είναι; (δέντρο με φύλλα, πεδιάδα)
- Ερμηνευτικό – Περιγραφικό: Τι είδους μέρος είναι; (χωράφι, ύπαιθρος)
- Συγκριτικό: Ποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στις φωτογραφίες; (το χρώμα και το ύψος των χόρτων)
- Αξιολογικό: Τι εποχή ήταν όταν λήφθηκε κάθε φωτογραφία και γιατί; (καλοκαίρι, τα χόρτα κιτρινίζουν / άνοιξη, τα χόρτα πρασινίζουν και ψηλώνουν)
- Υποθετικό: Τι θα φορούσαμε, αν βρισκόμασταν εδώ; (καλοκαιρινά ρούχα / ελαφριά ζακέτα)

Αντίστοιχα, για τις φωτογραφίες της σελίδας 65, επιδιώκεται η ακόλουθη επεξεργασία:

- Συγκεκριμένο: Τι βλέπετε και στις δύο φωτογραφίες; Πώς είναι; (δέντρα/δάσος, βουνά)
- Ερμηνευτικό – Περιγραφικό: Τι είδους μέρος είναι; (βουνό, ψηλότερο έδαφος, ορεινό τοπίο)
- Συγκριτικό: Ποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στις φωτογραφίες; (η ύπαρξη και η απουσία χιονιού, η ενδυμασία των

**Δελτίο Εισόδου ή
Τετράδιο –
Ατομική και
Ομαδική Εργασία**

**Φύλλα Εργασίας
(σελ. 64-65) –
βιντεοπροβολέας
– Συζήτηση στην
ολομέλεια**

	<p>ανθρώπων)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογικό: Πώς ήταν ο καιρός, όταν λήφθηκε κάθε φωτογραφία και γιατί; (ψυχρός καιρός, έκανε κρύο, χαμηλή θερμοκρασία χειμώνας, έπεσαν χιόνια / ήπιος καιρός, μέτρια θερμοκρασία, οι άνθρωποι αισθάνονταν άνετα με βάση την ενδυμασία τους) • Υποθετικό: Τι εποχή μπορεί να ήταν, όταν λήφθηκε κάθε φωτογραφία; (χειμώνας / άνοιξη ή φθινόπωρο) <p>Με βάση τις αρχές της διαφοροποίησης, η παραγωγή λόγου που απαιτείται στις εργασίες του Φύλλου Εργασίας (σελ. 64-65) μπορεί να προσαρμοστεί στις ιδιαίτερες δυνατότητες κάθε παιδιού (απλές λέξεις, προτάσεις, παράγραφος).</p> <p>Επίσης, οι εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για σκοπούς διαμορφωτικής αξιολόγησης, καθώς τα παιδιά θα κληθούν να εργαστούν, πρώτα, ατομικά και, στη συνέχεια, ομαδικά. Οι ανακοινώσεις στην ολομέλεια μπορούν να επικεντρωθούν σε ζητήματα που θα κριθεί ότι χρήζουν περαιτέρω διευκρίνισης.</p> <p>Τέλος, τα Φύλλα Εργασίας των σελίδων 66-69 μπορούν να αξιοποιηθούν από παιδιά που ολοκληρώνουν τις εργασίες που αναφέρονται πιο πάνω, σε οποιαδήποτε φάση του μαθήματος, κατά την κρίση του εκπαιδευτικού.</p>	<p>Φύλλα Εργασίας (σελ. 64-65) – Ατομική και Ομαδική Εργασία – Ανακοινώσεις στην ολομέλεια</p> <p>Φύλλα Εργασίας (σελ. 66-69) Διαφοροποιημένη Εργασία – Επέκταση – Εμπέδωση</p>
ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδιο 5 – Αξιολογικές κρίσεις ως απαντήσεις στο γεωγραφικό ερώτημα		
<p>6^ο 40ΛΕΠΤΟ</p>	<p>Με το τέλος της ενότητας τα παιδιά καλούνται να απαντήσουν στο γεωγραφικό ερώτημα, συνοψίζοντας τι αλλάζει κατά τη διάρκεια του χρόνου. Επιδιώκεται να αναφερθούν ή/και να καταγραφούν οι αλλαγές με χρήση του κατάλληλου λεξιλογίου.</p> <p>Ύστερα, τα παιδιά καλούνται να ελέγξουν τις υποθέσεις που είχαν κάνει για τις αλλαγές στην αρχή της χρονιάς και τις οποίες είχαν σημειώσει στα Φύλλα Εργασίας, σελ. 28-29.</p> <p>Ακολούθως, τα παιδιά καλούνται να κρίνουν κατά πόσο οι χώροι του σχολείου τους, αλλά και οι ίδιοι ως άτομα, είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι, για να προσαρμοστούν στις αλλαγές που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια μιας χρονιάς. Ατομικά ή/και ομαδικά, καταγράφουν λέξεις/φράσεις ή/και ζωγραφίζουν) στο τετράδιό τους πώς οι ίδιοι αντιμετωπίζουν τις αλλαγές. Για παράδειγμα, σε στήλες ή σε πλαίσιο ή σε κύκλο ή σε ξεχωριστή σελίδα, παρουσιάζουν τα εξής:</p> <p>Α) Όταν ο καιρός γίνεται ψυχρός: Φοράμε ζεστά ρούχα, ανάβουμε τη θέρμανση στους χώρους του σχολείου, δεν μένουμε πολλή ώρα έξω, διότι η θερμοκρασία είναι χαμηλή και κάνει κρύο.</p> <p>Β) Όταν ο καιρός γίνεται θερμός: Φοράμε κοντά παντελόνια και</p>	<p>Συζήτηση στην ολομέλεια – Προφορικός ή/και γραπτός λόγος</p> <p>Φύλλο Εργασίας (σελ. 28-9)</p> <p>Ατομική ή/και ομαδική εργασία – Τετράδιο</p>

κοντομάνικες φανέλες, επειδή η θερμοκρασία είναι πολύ ψηλή και ζεσταινόμαστε. Σβήνουμε τη θέρμανση στους χώρους του σχολείου και ανοίγουμε τα παράθυρα για να φυσάει. Όταν είμαστε έξω, μένουμε στη σκιά ή φοράμε καπέλο/αντηλιακό, κ.λπ.

Γ) Όταν βρέχει: Μετακινούμαστε κάτω από στεγασμένους χώρους ή χρησιμοποιούμε ομπρέλα. Προσέχουμε να μην πατάμε στις λάσπες και να μην βραχούμε, γιατί υπάρχει κίνδυνος να κρυώσουμε. Νομίζουμε ότι στο σχολείο μας θα ήταν καλύτερα να στεγάσουμε , για να μπορούμε να μετακινούμαστε από ..... προς , χωρίς να χρειαζόμαστε ομπρέλα.

Σε κάθε περίπτωση, για σκοπούς αξιολόγησης, τα παιδιά θα πρέπει να τεκμηριώσουν με επιχειρήματα προφορικά ή γραπτά, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο. Το τελικό προϊόν μπορεί να είναι συνδυασμός γραπτού λόγου (παραγράφου, προτάσεων, φράσεων, λέξεων), φωτογραφιών ή/και ζωγραφιών των παιδιών. Σε περίπτωση γραπτής υλοποίησης της εργασίας, μπορεί να αξιολογηθεί εγκυρότερα η χρήση του λεξιλογίου και η δεξιότητα επιχειρηματολογίας. Εναλλακτικά, η/ο εκπαιδευτικός επιδιώκει την προφορική έκφραση των παιδιών τόσο κατά τη διάρκεια που αυτά εργάζονται.

Επίσης, τα παιδιά (ατομικά ή ομαδικά) καλούνται να παρουσιάσουν την εργασία τους στην ολομέλεια με φυσικότητα και όσο το δυνατό περισσότερη άνεση.